

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
Egész évre 50 Lel, félévre 25 Lel, negyedévre 13 Lel.
Egyes szám ára 1 Lel.

Felelős szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

A világ érdeklődését

még mindig a genuai konferencia vonja magára, amely pedig — a mennyire a sok ellentétes és zavaros értesülésből kivethető — esetleg már teljesen fel is borult.

Általában az itt történt eseményekről kezdettől fogva csupa meglepő és egymásnak ellentmondó híresztelés kelt szárnyra. Az azonban mégis kétségtelennek látszik, hogy Anglia, ha talán eleinte habozott is, a német-ország kérdésben utóbb mind határozottabban szembe helyezkedett a franciák túlzó álláspontjával. Lloyd George kijelentette, hogy Németország teljes letörését helytelennek, sőt károsnak tartja, s ideje, hogy a hatalmakat egymás iránt a megértés és békülékenység szelleme hassa át. A németek és oroszok pedig, úgy látszik, tovább is ragaszkodnak

megegyezésük fentartásához.

Másrészt román-orosz közeledési kísérletekről, magyar-román gazdasági tárgyalásokról is jöttek hírek. Valamint arról is, hogy a konferencia a népkisebbségek helyzetének megfontolását és vizsgálatát is elfogadta programpontra. Mindezek a lényeges és sok más kisebb kérdések azonban még mind csak a kezdet, érlelődés, erjedés állapotában voltak.

Legutóbbi hírek szerint — melyekre esetleg holnap már cáfolat is jöhet — a franciák otthagyták volna a konferenciát, s Belgiummal — s talán Csehszlovákiával — együtt lépéseket tesznek, mozgósítanak Németország megszállására.

Ha igaz, ha nem e legutóbbi hír, az idők mindenesetre nagy események várásával vannak tele, s minden holnap újabb nagy meglepetéseket hozhat.

Gróf Majláth Gusztáv Károly dr. erdélyi püspök.

Május elsején, amikor a bimbók fakadnak, virágok nyílnak a nagy természetben, az erdélyi katolikusok szívében is virágok törnek elő: a szeretet, hála, a hódolat virágai, amelyeket csokorba kötve, koszoruba fűzve oda küldenek a marosmenti rezidenciába, a jóságos főpásztorhoz, püspökké szentelésének negyedszázados jubileuma alkalmából. Majláth püspök élete olyan, mint a nyitott könyv: mindenki ismeri, de azért talán nem lesz érdektelen, ha annak főbb mozzanatait feljuttatjuk a 25 éves püspöki jubileum alkalmából.

Tul a Dunán, a szép Baranya vármegyében van egy kies fekvésű község: Bakóca a neve. Itt emelkedik a Majláthok gyönyörű kastélya. Ebben a kastélyban pillantotta meg Majláth G. Károly a napvilágot 1864. szept. 24-én, Szent Gellért vértanu napján. Nem csoda tehát, ha életének sok rökön vonása, sok lelki egyezése van a Szent Gellért életével. Főuri családból származik ő is, mint Szent Gellért. Atyja Majláth György, a nagy nevű országbíró, anyja a szelid lelkületű, jóságos negyedszázados, Hillebrand Prandau Stefánia báróné, csillagkeresztes hölgy. Szüleinek a hetedik, a legkisebb gyermeke lévén, elgondolhatjuk, hogy minő kimondhatatlan nagy szeretettel csüngött rajta az áldott lelkű jó anya. A szülői háznál gondos nevelésben részesül. Döbrössy Alajos pécsi kanonok volt a nevelője, kinek vezetése mellett nemcsak a tudományokban halad előre, hanem az isteni félelemben, a vallási gyakorlatokban is. Már mint gyermek imára kulcsolt kezekkel, égre irányított tekintettel, átszellemült, angyali arccal van a fényképen is megörökítve. A széplelkű ifjú tanulmányait is nagy szorgalommal végzi úgy, hogy az érettségi vizsgálatot tiszta jelesen teszi le a budai II. ker. kath. főgimnáziumban. Az érettségi után a strassburgi egyetemre megy jogot hallgatni. Innen azonban édes atyjának az egész országot megrendítő szomorú halála csakhamar hazaszólitja és a főuri ifjú elhatározza, hogy az

Ur szolgálatába lép. A bécsi Pázmáneum növendéke lesz. Miután tanulmányait befejezte, 1887. október 6-án Simor János hercegprímás pappá szentelte. Papi pályáját Esztergomban kezdi meg, mint tanulmányi felügyelő. Itt hét évet tölt, mely után Vaszary Kolos hercegprímás, Molnár János apát helyettesül, komáromi plébánossá nevezte ki. Innen szólítja el a királyi kegy 1897. január havában, a beteg Lönhárt püspök mellé segédül. Ugyanezen év május elsején a budavári Mátyás templomban püspökké szentelik s Lönhártnak június 28-án bekövetkezett halála után átveszi a terjedelmes erdélyi egyházmegye kormányzását s azóta itt él közöttünk.

Ezek a Majláth püspök életrajzának száraz adatai. Az életrajznak évszámokkal jelzett keretét nemes tartalommal ő maga töltötte ki. Élhetett volna fényben, gazdagságban, pompában, kényelemben, gond nélkül. Ő mindezekről, mint Szent Gellért lemondott s beállott a világba hirdetni az igét, formálni lelkeket, alakítani embereket az Isten gondolata szerint. Majláth püspök az apostolok energiájával, a vértanúk hitével szolgálja immár 35 éve, a magyar katolicizmusnak és a keresztény magyar művelődésnek ügyét. Esztergomban papokat nevelt Krisztus szíve szerint, Komáromban a hitéletet lendíti fel, iskolákat, egyesületeket alapít, Erdélyben a lelki megújodást, a vallásos élet rönszanszát készíti elő. Huszonöt éves püspöksége a katolikusokra nézve egy egész történet, melynek minden lapja új meglátásoktól, új átalakításoktól gazdag. Századok óta pihenő Mária Társulatok új életre kelnek, Oltáregyesületek benépesülnek, az eucharisztikus kongresszusok és körmenetek hangját viszhangozzák bércek és völgyek egyaránt. Pezsgés, új élet támad mindenütt. Élő hitet teremt s míg a kath. vallást védelmezi, a mások meggyőződését tiszteletben tartja. Erdély az ő főpásztorokodása idején is megmaradt a vallási türelem klasszikus földjének. Gondoljunk csak arra a szép, megható je-

lenetre, amikor gyulafehérvári kápolnájában vele együtt imádkozott az erdélyi ref. püspök: Kenessey Béla. Vagy gondoljunk csak arra az egyetértő munkára, amelyet Nagy Károly jelenlegi püspökkel kifejt.

Azonban nemcsak a hitélet terén, de a társadalmi bajok orvoslásában is előjár Majláth püspök. Anyjától örökölt, nemes jó szívének legendás példái jegyezték fel az írásk. Komáromi plébános korában történt, hogy egy alkalommal egy szegény, rongyos asszony kopogtatott a plébánián. Karján egy szép kis csecsemőt tartott, ki azonban vékonyan lévén ruházva, didergett a hidegtől. Majláth G. szépposzegű alamizsnát adott az asszonynak, a kis gyermek pörösege pedig annyira megindította, hogy a folyósón kiterített ágyneműből egy selyem paplant kivett és azt a gyermekre terítette és neki ajándékozta. (Budapesti Hírlap 1897. jan. 31. sz.) Más alkalommal pedig az Alpesek bércei között egy hegyi pataknál egy kis pásztorfiút pillantott meg, aki fájós lábát mosogatta a patak hideg vizében. Majláth püspök odamegy, ő maga mossa ki a gennyes sebet és bekötözi. De ki tudná az irgalmasságnak mindazon testi és lelki cselekedeteit felsorolni, melyeket Majláth püspök a szegényekkel, a szomorúakkal, a kórházaknak halálos betegségben sínlődő betegeivel szemben gyakorolt? Ezeket csak az égi Biró és nem földi halandó tarthatja számon.

Majláth püspök működésének legszebb része, életcéljának, programjának sarkalatos pontja az ifjuság nevelése. Senkisémet érezte talán annyira át, mint ő, annak a mondásnak az igazságát, hogy a kié az ifjuság, azé a jövő. „Jövők, reményünk, örömünk, kincsünk az ifjuság” — immár 25 éve hangzik az áldott lelkű püspök ajkán. De ez ő nála nem szálló ige, hanem legfőbb program, melynek megvalósításáért a huszonöt éves leg több fáradságát szentelte. Az ő kormányzása alatt az erd. róm. kath. Státus intézetei palotaszzerű épületeket nyertek, de nemcsak az épületek ujhodtak meg, hanem a szellem is, mely azokat áthatja. Nemcsak lelkigyakorlatokat tartat, hanem maga is többször felkeresi az ifjuságot s órákon át gyóntatja. Máskor meg éjnek idején látogatja meg az internátusok, szemináriumok ifjuságát, s mint a gondos szülő betakargatja, óvja őket a meghűléstől, betegségtől. Valóban Szent Gellért lelkesedésével formálja, alakítja a XX. század Imre-típusait. Gáncs, megjegyzés, vagy csalódás nem lankasztják munkájában. „Azt mondják, bolond vagyok, hogy annyit vesződöm a diákokkal, — mondta egy alkalommal — akik nem értenek meg engem. Milyen szép minden, ha van élet benne, milyen szép a virág, míg él, mily utálatos, ha fonnyad, rothad. Milyen szép az ifjuság, ha nemes élet van benne; ha nincs krisztusi nemes élet bennetek, mintha lehervadt őszi erdőben járnék, vagy elmulást lehelő temető kertben.”

Ime az arany szívű, gyémántlelkű embernek, a példás és szentéletű főpápnak, a nyáját igazán szerető, jó pásztornak, az ifjuságért élni, halni tudó nagy nevelőnek a képe. Nemcsak élő jelesünk között foglalja el az első helyet, de méltán állíthatjuk történelmünk nagy alakjai mellé. Ő az eszmét nemcsak hirdeti, hanem átviszi a gyakorlati életbe s önmaga életével, saját példájával valósítja meg. Ő olyan, mint egy hatalmas fény-szóró: lelke kincseit árasztja szét, földre várá-

zsolja az eget, mert egész világot hordoz szívében. Nyomában áldás fakad, szavára a fájdalom megnyúl, jószágos tekintetere a könnyesepp letörlődik a bánatos arcra, s a sötét, komor tekintetet az öröm derűsége váltja fel. Ő igazi nagyság, valódi nagy szellem, „aki mint a művész alakít, de nem márványban, ad eszmét, de nem bronzban, hanem alkot lelkeket remekben.” Ezt a lelkeket alakító, ezt a lelkeket formáló nagy férfit ünneplik most a kath. hívek Erdélyszerte. A kath. hívek szíve dobbanásával bizonyára összedobban az egész erdélyi magyarság szíve is, mert Majláth nemcsak kath. főpap, de igazi jó magyar is.

Bíró Lajos.

Az esküt nem tett és esküre

jelentkezett tisztviselő kérdésében ma három év után is akkora a tájékozatlanság, hogy a tisztviselő idegessége és nyugtalansága jogosult. De viszont azt is meg kell nyíltan mondani, hogy a vidéki gócpontokon némi tájékozódás szerezhető volt és e tájékozódást a lapokban közzé kellett volna tenni. Érdekképviselő nélkül nincs jól intézett ügy. A napi lapokban állandó rovata van az iparnak, kereskedelemnek, marólgúnak, stb. stb. de a tisztviselő ügyével három év alatt rendszeresen senki sem foglalkozott. A tisztviselő maguk a legnagyobb mulasztók, mert nem gondoskodtak a saját érdekeik megfelelő képviseléséről. A saját hibáikat ismerjük be, ha azt akarjuk, hogy a mult mulasztásait jóvá tegyék.

Az egyik vidéki gócpontról a következő megkeresés érkezett az állandó bizottsághoz:

„Értesültünk róla, hogy Magyarországon a hivatalos álláspont az, hogy f. évi június 4-én tul közalkalmazottaknak szolgálatra való jelentkezését nem fogadják el. Hogy tehát az Erdélyben tartózkodó magyar tisztviselő, akiknek kérdése még eldöntve nincsen és bizonytalan, hogy itt el lesznek-e látva, el lesznek-e helyezve, kérdés, hogy ezeknek igénye a magyar állammal szemben, vagy a román állammal szemben miként biztosítható. Nagyon sokan vannak olyanok, akik itteni existenciájukat, alkalmazásukon kívül, biztosítani absolute nem tudják. Mi történi tehát ezekkel az emberekkel akkor, ha türelmesen várva a román állam intézkedésére, lekésnek a magyar állammal szemben érvényesítendő jelentkezésükkel és a román állam őket nem alkalmazza? Egy másik kérdés. Elkövetkezik június 4-ike. A román állam által nem alkalmazott magyar tisztviselő tömegesen fogják kérni repatriálásukat. Ezekre a kérdésekre a velük való foglalkozás és esetleg tett intézkedések után haladéktalanul választ kérünk.”

E kérdésekre a román kormány állásfoglalása előtt és annak ismerése nélkül a következő válaszok adhatók:

I. A békeszerződés megkötésekor a magyar delegáció kérte, hogy az utódállamok köteleztesen a lecsatolt területen volt tisztviselő megtartására, illetve további alkalmazására.

Az utódállamok ezt nem vállalták. A békeszerződés szerint tehát az utódállamok a régi tisztviselőket nem kötelesek alkalmazni. Ezért van az, hogy az állam tetszésétől függ, hogy kiket fog alkalmazni. A visszavétel iránt egyesek részéről tett lépések nem jártak sikerrel. Kivételesen vettek vissza egyeseket. A tisztviselő közös memoranduma sem sok eredménnyel kecsegtet a visszavételt illetően.

II. A nyugdíjra nézve a békeszerződés már világosan rendel a 199. cikkben: A volt magyar királyságnak oly polgárai, vagy katonai nyugdíjasai, akik a jelen szerződés értelmében Magyarországtól különböző állam polgárainak ismertetnek el vagy ily állam polgáiraivá lettek, nyugdíjuk címén a magyar kormánnyal szemben semmiféle igényt nem támaszhatnak.

Ebből viszont folyik és következik, hogy a lecsatolt területeken nyugdíjra mindenkinek igénye van Jugoszláviával, Csehszlovákiával és Romániával szemben. És Románia nem is zárkózott el kezdettől fogva a nyugdíjak folyósítása előtt. A katonatisztek a leszerelés után nyomban beadták a szükséges adatokat és a Románia területén illetékességgel bíró volt honvéd és császári tiszt nyugodtan élvezik nyugdíjukat. A civilek nyugdíjazása körül nagy bajok voltak. A nyugdíjigazgatóság alapján véve nemes és méltányos munkát végzett, de a beérkezett kérések feldolgozására elegendő személyzettel nem rendelkezett. Ez az oka annak, hogy az évek óta beérkezett kérések elintézetlenül hevernek. A vita most a körül forog,

hogy meddig számítja a kormány a szolgálati éveket? A deputáció feladata lesz ezt a jog és igazság alapján eldönteni. Továbbá a törvény világos rendelkezése ellenére a kormány csak 10 évi szolgálatot akar a nyugdíj alapjául elfogadni.

B. G.

A színház.

A közönség hullámozó érdeklődése mellett a jutalomjátékok estéit pergeti már a színház. Vasárnap a Mágus Miska, kellemes zenéjű operett, került színre. Hétfőn, mérsékelt számú közönség a Negyvenéves asszony című színművet nézte végig. A darab, mely az öregedő, a fiatal-sággal szembe kerülő nő ismert tragikumát variálta, Krasznaynénak gondos és reális alakítására adott alkalmat. Méltó partnerei voltak: Krasznay, Kádár Gaby, Perényi Manczi, Csillag Lola, Pethes. Nagy Lacl. Kedden: Nagy Vilmos jutalomjátékú a Kóristalány került színre; a jutalmazott, Perényi Manczi, Kádár Gaby és a rendező személyzet élénk játékot nyújtott. Csak a jóízű határait kellene olykor valamivel nagyobb tiszteletben tartani. — Kádár Gaby jutalomjátékú, szerdán Felhő Klárit, ezt a bájos romantikájú, ma már azonban kissé primitívnek tetsző meseszövegű népszínművet adták elő. Kádár Gaby a címszerepet sok kedvességgel, tehetséggel alakította. A közönség sokat tapsolta, virággal s más apróságokkal ajándékozta meg. Csütörtökön: Kubinszky Viktor jutalomjátéka, kabaré előadás volt, melynek keretében két jól ismert tehetséges és széphangu helyi szereplő is fellépett. Mindkettőnek: Jakabos Irénnek és Bálint Józsefnek is nagy sikere volt, valamint a jutalmazottnak, s a többi szereplőnek is. Kubinszkyt is, mint kedden Nagy Vilmost a közönség köréből több meglepetéssel üdvöztették meg. Pénteken „csak felnőtteknek” zónaelőadásban, mérsékelt helyárák és érdeklődés mellett a már ismert: Beoltott Adolár ment. Ma, szombaton este pedig a rokonszenves és tehetséges Schulz Margit és Nagy László jutalmazására: Sztrájkol a golya c. operettet adják elő.

A székelyudvarhelyi polgári

és önképzőkör évi közgyűlését f. hó 26-án tartotta meg. A közgyűlés lefolyásának ismertetését végezte el más. Engem, mint csendes szemlélőt azon a gyűlésen bizonyos gondolatok ejtettek rabul, s e gondolatoktól csak úgy vélek szabadulni, ha azokat közös gondolatokká tétel céljából papírra vetem.

En életet látok a körben, egy erős magyar közületet, melyben a tagok összessége megértve az idők jelét, komoly, mivel, fegyelmzett néphez illően akar a köz javára munkálni. Oly tartalmas, s még a szigorú kritika szemüvegén keresztül nézve is, oly igazán magas nivóju jelentések és felszólalások történtek, a melyek feleltek, hogy azok elmondói szerszámjuk mellől jöttek el, hogy komoly szavakkal, okos gondolatokkal a köznek javát szolgálják.

Nem akarok ürmöt vegyíteni abba az édes örömben, mely eltöltötte a gyűlésen résztvevők lelkét, a midőn az évtizedek óta várva-várt édes „Otthon” megnyílik a tagok számára; de mégis szavam van, s legyen e szó az eseményeket kellő távolságból, de tiszta szemmel néző, s nem a kákán csomót kereső egyén szava.

A polgári kör társadalmi a mai viszonyokat mérlegelve, tularközött. Lehet, hogy csak én nem veszem észre, hogy köztünk ma már nincs különbség semmiben, lehet, hogy még mindig kísért a régi kasztrrendszerű társadalmi különbség, de az igaz, hogy én azon, a különben igen népes gyűlésen igen sok egyént nem láttam, a kiknek helye, a kiknek kötelessége lett volna azokhoz az asztalokhoz leülni, a tárgysorozat egyes pontjaihoz hozzá szólni, tekintélyével, tudásával odahatni, hogy az a kör erősödjön, zmo-sodva az egész udvarhelyi magyarságot, mint egy lelket ölelje kebiére s munkálkodása legyen az előhaladást, s a magyar becsületet szolgáló igaz munka.

Vannak egyes ipari osztályok, a kik egy taggal sem képviseltették magukat, nem láttam én azon a gyűlésen földmivelőt, alig láttam kereskedőt, hivatalnokot, avagy más az ugynevezett értelmi osztályhoz tartozó egyént. Tagjai ezek az önképzőkörnek vagy sem? Ha nem tagjai, ma sokkal inkább elvárhatjuk, hogy tagjai legyenek mindnyájan, s ha tagjai, akkor a közgyűléstől elvárható lett volna, hogy a lezajlott tisztújításon, illetve a választmány újra szervezésénél minden foglalkozású egyéneknek a számarányhoz méltóan

helyet adjon a vezetőségben, illetve a választmányban. Ezzel nem azt mondjuk, hogy a megválasztottak nem méltók a kitüntetésre, világért sem, csak én, s a hason gondolkodásúak, úgy véljük, hogy minden igény kielégítésével szeressék meg azt az erős fundamentumot, a melyre a jövőt illetően, mint erős és meg nem ingatható alapra bátran építhetünk.

A főfeladat ma szerintem az, nyerjünk meg körünk számára minden becsületet egyént. Értessük meg azokkal, a kiknek talán most igen kiesi ez az egyesület s talán igen igénytelen a vezetősége, a kik, lehet, duzzadt erszényük tudatában nem tartják szükségesnek, hogy egy közös célt szolgáló egyesület tagjai legyenek, hogy ma nem a vagyon emel magasba, hanem a köz javát szolgáló önzetlen munka. A kik pedig félelkek és bátortalanok, akik tartanak attól, hogy ha átlépjik az egyesület küszöbét, lenézésben, méltatlan elbánásban lesz részük, nyugtassuk meg azokat, hogy mi mindnyájan „édes” testvérek akarunk lenni. Keressünk meg minden egyént, hogy legyen egyesületünk tagja, de nem csak olyan tagja, a ki, mint kényszeradót évi taksági díját kelletlen lefizeti, hanem tevékeny, munkás tagja.

Naggyá, hivatása magaslatán állóvá csak úgy lesz egyesületünk, ha abba rang és rend különbség nélkül mindnyájan belépünk, s akkor a közös akarat, diadalt arat.

HIREK.

Április 29.

A Majláth-jubileumi ünnepélyről, mely holnap, vasárnap délelőtt 10 órától kezdődőleg a plebánia-templomban és a templom előtti téren fog lefolyni, többször adtunk már hírt, mult szá-munkban az ünnep meghívóját és programját is közzöltük. Az előkészületekből és az eddigi próbákból ítélve, az ünnep a maga nemében oly nagyszabású és magas nivóju lesz, amilyenhez hasonlóban a közönség rég nem gyönyörködhetett. A Peltzer Vilmos dr., Révay György és Filó Ferenc dr. vezetése alatt fellépő hatalmas és kitűnően összehangolt ének- és zenekarok (Filharmonikus Társaság) szereplése különösen elragadó és felemelő lesz. A programot a kiváló szónokok és szavalók szereplése fogja teljessé tenni.

Huszonöt éves találkozó. Felkérem azon volt osztálytársaimat, akik 1897. június havában végeztek a székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziumban, hogy a huszonöt éves találkozó előkészítése céljából címüket velem mielőbb közölni sziveskedjenek. Odorheiu-Székelyudvarhely, 1922. április 29. Bíró Lajos, főgimn. tanár.

Pásztortűz irodalmi és művész-est. Mint már megírtuk, nagy irodalmi és zenei eseménye lesz városunknak május 6-án, szombaton este. A Pásztortűz kiváló íról gárdája tartja itt első vidéki estélyét, melynek nagyszabású, érdekfeszítő és élvezetes műsora már össze is van állítva. Bevezetőt mond és a vendégitókat üdvözli Bíró Lajos. A helybeli Filharmonikus Társaság teljes zenekara két számmal szerepel. Peltzer Vilmos dr. karnagynak két szerzeményét adják elő. Egyik egy háborús dal, a másik a Filharmonikus Társaság házi indulója, amelyet szintén most fognak először játszani városunkban. A Dalárda vegyes kara Révay György vezetése mellett szintén két számmal szerepel. Bartók-dalokat énekel Farkas Béla, Tompa Lászlóné zongorakísérete mellett. Az írók közül versekkel szerepelnek: Roményik Sándor, Berde Mária, Tompa László, Halmágyi Samu, Finta Gerő. Versüket szaval Maksay Albert. Szabad előadást tart Molter Károly. Novellákkal vesznek részt: Sipos Domokos, Pálos István és Jaklovsky Dénes. A Pásztortűz programját ismerteti Walter Gyula. A nagyszabású estélyt bezárja egy kedves kis szindarab, amelyet Bakóczy Károly írt s amelyet a legkiválóbb műkedvelők (Kovács Margit, Szász József, Csefő Sándor és mások) fognak előadni. A díszletek a Haaz F. Rezső terv szerint, Füstös Ida közreműködésével készülnek. Az estély rendezésében szives közreműködésükkel támogatják a helyi írókat a Nőegylet buzgó tagjai. Jegyek az estélyre csütörtöktől kezdve válthatók a Könyvnyomda Részvénytársaság üzletében.

Magyarországba repatriálók a szükséges engedélyért nem kénytelenek többé Budapestre folyamodni. Ez okmányt ezentúl a magyar kormánynak Kolozsvárt (Hotel Central, első emeleten) levő megbízottja állítja ki.

György napja alkalmából a Székely Dalegyet vegyeskara Révay György karnagyot kedves névnapjára ünnepségekben részesítette. Vajda Ferenc ref. esperes és Tamás Albert r. kath. főgimnáziumi igazgató is csatlakoztak az együlethez, amely karnagyát először hangulatos szerenáddal üdvözölte. Majd Nagy János elnök fejezte ki a tagok ragaszkodását és köszönetét azért az eredményes fáradozásért, melyet Révay a dalkultúra érdekében kifejtett. Kívánja, hogy jövőben ne csak az itt levő vegyeskari tagok, de a megint teljes egyetértésben működő dalegyet egésze üdvözölje. Vajda Ferenc a ref. ifjusági egyet vezetése és irányítása körül tanúsított buzgó támogatást köszönte meg, mellyel Révay a vallásosságát és kulturális célt egyaránt szolgálta. Tamás Albert igazgató, a Majláth jubileum alkalmából tartandó ünnepségek énekszámainak lankadatlan szorgalommal való, kiváló betanításáért fejezte ki köszönetét. További működéséhez sikert és az ég áldását kívánja. Az ünnepelt a megtiszteltetést hálással köszönve, kijelentette, hogy a ragaszkodás arra ösztönzi, hogy a dalegyet mellett tovább is kitartson.

Az Irgalmasnének intézetében fennálló róm. kath. elemi és polgári leányiskola gróf Majláth G. Károly püspök úr Ókegyelmessége 25 éves püspökségének jubileuma alkalmából ünnepséget rendez április 30-án d. u. 4 órakor a róm. kath. fiuinternátus nagytermében. Az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja: az előjáróság.

Református tanári értekezlet. Az erdélyi ref. egyházkerület hét régi kollégiumának és a negyvenedik tanítóképezdének tanár-képviselői f. hó 19, 20, 21. napjain értekezletre gyűltek össze Kolozsváron. Az értekezleten alapos és részletes tárgyalás alá vették a kollégiumok anyagi és szellemi helyzetét, az azokon való segítség módjait. Számos nagyfontosságú elvi határozatot hoztak a középiskolai oktatás gyakorlatiasabbá tételére, fizetésekre, nyugdíjra, ügykezelésre stb. vonatkozólag. Az értekezleten mindvégig jelen volt Nagy Károly ref. püspök is, ki a legnagyobb megértéssel és szeretettel vett részt a tanácskozásokban, s biztosítékát adta, hogy a hozott elvi határozatok megvalósításán minden erejéből ő is rajta lesz. Az értekezlet egy terjedelmes, az összes erdélyi ref. tanárság által aláírt memorandummal fordult a kormányhoz az elmaradt és még nem rendezett államségi feladatok folyósítása érdekében. A megjelent kiküldöttek, kik között a székelyudvarhelyi kollégium képviselőjében Szabó András igazgató és Csefő Sándor r. tanár vettek részt, a kolozsvári kollégium és a püspök vendégei voltak. Kellemes benyomásokkal, azon reményben ért véget az értekezlet, hogy iskoláink sorsán rövidesen kedvező módon segítve lesz.

„Sétatér megállóhely” létesítése iránti kérvényünket, melyet több városi polgár és kereskedő is aláírt, Negrutiu polgármester a legjobb ajánlattal látta el, kiemelve azt, hogy a megállóhely létesítése az egész város lakosságának az óhaja, de az állomástól való nagy távolság miatt az érdeke is. E kérvényünket Puhár Gábor nyugalmazott állomásfőnök személyesen vitte el Brassóba, ahol Francu CFR igazgatónál benyújtva, ügyünk iránti jóindulatát kérte. Francu CFR igazgató a kérvény átolvasása után részletkérdésekbe is bocsájkozott, s azt helyénvalónak és kivihetőnek is találta. A napokban a segesvári osztálymérnökség részéről Essigmann osztályfőnök fog helyszíni szemlét tartani, kinek e téren ismert szakértelme és figyelme az eleve is biztosítja, hogy városunk részére az annyira óhajtott megállóhely létesítése, illetve annak engedélyezése meg fog történni.

Ünnepi istentisztelet. A székelyudvarhelyi unitárius nők szövetsége az unitárius szegény tanulók segélyezésére alkalmából 1922 április 30-án, vasárnap délelőtt az unitárius templomban templomi ünnepélyt rendez, a következő műsorral: 1. „Erős várunk...” éneklés a közönség. 2. Imát mond Bölöni Vilmos, lelkész. 3. Énekszóló: A bűnbánó „Rinaldó” dalműből, éneklés Pál Gyuláné, orgonán kíséri öz. Bokor Györgyné. 4. Egyházi beszéd: Bölöni Vilmos, lelkész. 5. „Krisztus mindenütt”, szavalja Vida András. 6. Segélykiosztás. 7. Köszönet. 8. A gyülekezet éneke.

Irodalmi matiné. A székelyudvarhelyi r. kath. főgimnázium Baróti Szabó Dávid önképzőköre május 7-én d. e. 11 órakor Tompa Mihály-matinét rendez, melyre tisztelettel meghívja a szülőket és tanügybarátokat. A részletes műsorsort lapunk következő számában közöljük.

A Polgári Önképző-egylet szerdán, 26-ikán este tartotta meg Benedek Géza elnöklété alatt évi rendes és tisztújító közgyűlést. A közgyűlésen — melynek jelentőségével külön cik-

künk foglalkozik — megtárgyalták és tudomásul vették Kovács Lázár titkári, Fischer Ferenc pénztárosi jelentéseit, továbbá a szokásos többi jelentéseket. Az eddigi tisztségviselőket újra választották, s Kassay F. István dr., Nagy János, Burghardt Gyula és mások hozzászólásai után kiegészítették a választmányt, az eddigi 24 leu évi tagdíjnak pedig évi 48 leura való felemelését határozták el. A felemelt rész az egyet most vásárolt házának ára törlesztésére fog fordítani. E célból a vezetőség a tehetősebb tagokat kéri a tagdíjuk hosszabb időre való előzetes befizetésére.

Frank-sör a legjobb és legolcsóbb.

Holnapról: kis palack dupla maláta (barna) sör Lei 4.—

A helybeli borbély-mesterek értesítik a közönséget, hogy a folyton emelkedő drágasági viszonyok nyomozható hatása alatt és a múlt évi szeptember óta fennálló munkadíjakkal szemben május 1-től munkadíjait egy leuval felemelik, az alább feltüntetett tételek szerint: borotválás előfizetőnek 3 leu, nem előfizetőnek 4 leu, hajvágás géppel 4 leu, ollóval 6 leu, körhajvágás felöltötteknek 8 leu, gyermekeknek 6 leu, szakállvágás géppel 3 leu, ollóval 4 leu, fejbortotválás 10 leu. A fenti árak csak a borotválás és hajvágásra értendők, minden külön munka külön fizetendő. Üzleten kívüli kiszolgálás 100%-al drágább. Havi előfizetők a hajvágást külön fizetik. Eddig a borbélymesterek értesítése. Mi ehhez azt a megjegyzést fűzzük, hogy ez az állandó áremelés minden téren már kimerítő kezd lenni. Az a szokásos indoklás, hogy hiszen minden drága, nem fogadható el, mert éppen ezek az egymást nyomon követő drágítások okozzák, hogy a drágaság utvesztőjéből nem tudunk kibontakozni.

SPORT.

A sportszövetség, fegyelmi szabályainak megsértéséért letiltotta a Jehudát a nyilvános szereplésről s így a ki-orosolt Jehuda-Hargita mérkőzés elmaradt. Helyette a Hargita II. játszott barátságos mérkőzést a segesvári C. F. R. rel. A Hargita II. nek ez volt az első szereplése; s mint ilyen sikeresen kiállta a tázkeresztiséget; 3:1 goalaránytal legyőzve ellenfelét. A mérkőzést szépségszámú közönség nézte végig. A vezető goalt a Hargita II. rugta s a félidő 2:0-ra végződött. A második félidőben a C. F. R. is goalhoz jut Dánér révén; majd a félidő végén a Hargita II. még egy goalt ér el 11-esből. A goalokat Németh; Ádám és Felméri rugták.

A Hargita I. ma Brassóban játszik bajnoki mérkőzést a Braşoviával. A mérkőzés iránt minden oldalról nagyfokú érdeklődés mutatkozik; mint két jóhírű, erős csapat küzdelme iránt. Sajnos, a Hargita nagyon megtartalékolva indul tavalyi riválisa ellen.

A Hargita T. E. választmányja a városi tanácsal való megállapodás után, elvállalta a városi uszoda és teniszpálya mihamarábbi üzembe helyezését. A tenisz pálya és uszoda ujjáépítését már el is kezdték. Reméljük, a munkálatok rövidesen befejeződnek és a vezetőség új teret nyit a sport kedvelő és sportolni óhajtó közönségnek.

KÖZGAZDASÁG.

Minden ujul, minden örvend az életnek, a természet feltámadásának, csak a szántó-vető néz közönnnyel, lemondással, a jövő elé. Közönnnyel és lemondással, mert ha volna hite, akarata, jelenlegi szomorú sorsán önmaga segíthetne. A világháború erkölcsi cseinkben támadott meg, meglazult a törvény tisztelét, megbomlott a rend, a rosszat elsajátították, de ezzel szemben mit nyertünk „világlátottságunkból”? Semmit! Pedig meg kell értenünk mindnyájunknak, hogy ha meg akarunk élni, ezután munkánkkal uzsora-kamatot kell kizsarolnunk földjeinkből, de ezt nem a jelenlegi gazdasági rendszerünkkel érjük el. Minden eszközt fel kell használnunk, hogy földünk hozadékát növeljük terményben és pénzértékben egyaránt.

Ez volt a Földmives Szövetség célja akkor is, amikor a törökbuza-termesztés helyett meggyenk soványabb, hidegebb talajú községei gazdáinak a burgonyatermesztés fokozottabb felkarolását ajánlotta. Sajnos, ez az akarata is csak igen csekély mértékben valósult meg.

Kedvezőtlen időjárás következtében, a törökbuza-vetés már késő s maholnap igen megkésik. Nem jobb lenne, ha gazdáink legalább is földjeik egy részét, törökbuza helyett, melynek beérése

már, ha még ezután lesz elvetve, nagyon is kétéseges, burgonyával ültetnék be, melynek kellő időben való beérése még ha május vége felé lenne is elültetése, biztos, de ezen kívül is a burgonya termesztés feltétlen jobban fizet a havasalji községeinkben, mint a törökbuza. Hitelképes gazdák körü tagok csakély kamat fizetése ellenében öszig fizetés nélkül is kaphatnak burgonyát. Felhívjuk gazdaköreinket, hassanak oda, hogy gazdáink ültessenek minél több burgonyát. Jelentkezni lehet a szövetség irodájában.

Használt, de jókarban levő Sack-öke ke-restetik megvételre.

A fiatfalvi Varga-féle első minőségű tea-vaj árusítását Ládai Károly kereskedése vállalta.

Szorgos munkaidő folytán a gabona árai csekély felhozatal mellett emelkedtek: buza 56—58, törökbuza 46—48, roza 46—48, zab 27—32, paszuly 38—40, burgonya 12—15 leuban kelt el vékánként.

A kereszteri juhvásáron a juhok ára magas volt, báránys juhért minőség szerint 350—450 leut fizettek. Lóher-mag a Szövetségnél még kapható kgrnként 25 leu árban. V—6.

Kiadó: a Könyvnyomda R.-t. Odorheiu (Székelyudvarhely).

Dela Pretura Piaşii Cristur.

No. 2482—921.

Pályázati hirdetés.

Az üresedésben levő porumbeni—mari (nagygalambfalvai), avrametzi (szentábrahामी) és eliseni, (székelyszenterzsébeti) segédjegyzői állásokra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883 évi I. t. c.-ben, illetve az 1900 évi XX. t. c.-ben megkivánt képességet igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb f. évi május hó 5. napján déli 12 óráig annál inkább benyujtsák, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Cristur, 1922 ápril 13.

Dr. Sebesi, pretor.

Hirdetés.

Az Erdővidéki Erdőipar Részvénytársaság 1922 évi május hó 8-án, d. u. 5 órakor Odorheiu-Székelyudvarhelyt, Bethlen-utca 71. szám alatti irodahelyiségében tartja

rendes közgyűlést,

melyre az érdeklét részvényesek ezuton is meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, az 1921 évi mérleg megállapítása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság lemondása.
4. Új igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
5. A Traversa Részvénytársasággal való egyesülés kimondása.
6. Az alapszabályok 2. §-ának módosítása.

Figyelmeztetés: A közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényesek birnak, akik részvényeiket a közgyűlés megnyitásáig az igazgatóságnál, vagy az Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-t.-nál, vagy a Hargita-Banknál — Csikszaroda — letétbe helyezik, s az erre vonatkozó letéti jegyet bemutatják.

Az igazgatóság.

1921 évi mérleg-számla: Vagyon: Erdőszámlán 254663 87; Áruszámlán 976518 68; Berendezési számlán 62384—; Folyószámlán 301106 20; Élelismiszer és eszközzámlán 37511—; Előleg-számlán 22008 82; Veszteség-egyenleg 132454 94; Összesen: 1786647 51 Lei. Teher: Részvénytőkében 1000000—; Folyószámlán 431723 27; Anyag-átdolgozási értékkülömbőzet, mint értéktartalékban 323644 34; Balesetbiztosítási járulékl hátrálékban 11279 90; Adóhátrálékban 20000—; Összesen: 1786647 51 Lei. — Nyereség- és veszteség-számla: Kiadás: Munkabérekben 310645 68; Fuvarberekben 181274 94; Rendes fizetésekben 73970—; Kamatokban 28521 10; Irodai költségekben 30621 85; Gazdasági kiadásokban 103504 95; Külön-félékben 30111 66; Adókban 24331 77; Leirásokban: folyószámlán 13888 19; Berendezési számlán 21647 75; Élelismiszer és eszközzámlán 16075 02; Összesen: 834592 91 Lei. — Bevétel: Eladott árukból 702137 97; Veszteség 132454 94; Összesen: 834592 91 Lei.

Megjegyzés: A mérleg- és zárszámadások a részvénytársaság hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt az érdekléteknek rendelkezésére állanak.

A cristuri kir. járásbíróság, mint telekk. hatóság.
2001—1921. cf. szám.

Arverési hirdetmény-kivonat.

A Nagysolymos és Hidegkut község hitelszövetkezet végrehajthatóan Nyárádi István és Bándi János magyarhidegkuti lakosok végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 165 Lei tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a cristuri kir. járásbíróság területén levő Magyar hidegkut és Sz. hidegkut községben fekvő, s az általános feltételekben kitüntetett ingatlanok árverését elrendelte.

Az árverést 1922 évi május 8. napján d. e. 9 órakor M. hidegkut község házánál és 1922 május 8-án d. u. 3 órakor Székelyhidegkut község előjáróságánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok közül a M. hidegkuti 62. sz. tjkvben foglalt 75 hrez. ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál és a többi ingatlanok és illetőségek a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. § ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §§; 1908: XL. t. c. 21. §).

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akart, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XL. 25. §).

Cristur, 1921 december 2.

Kelemen, s. k., jb.

A kiadmány hitelűl:
Nagy s. hiv. tisztviselő.

Eladó cséplőgép.

1 drb. 12 lóerős magánjáró benzinmotor, 1 drb. Dröbler-féle 900-as cséplőszekrény, 1 drb. zárt pakkszekér, teljes felszereléssel és szijazattal. Cím: **Hozó János** Szentgyházásfalva (Udvarhely megye.)

Nagyobb vidéki városban, megyei székhely, jó forgalmu kereskedelmi vállalathoz **4—500.000 leu** készpénztől kezdve rendelkező üzlettárs kerestetik. Közvetítők nem díjaztatnak. — Ajánlatok "Tökeerős komoly vevő" címen e lap kiadóhivatalához kéretnek.

Fajtiszta, tenyészgizolvánnyal ellátott 20 hónapos siementhali bika **ELADÓ**. Cím: a kiadóhivatalban.

Eladó házak: Kossuth-utca 34. szám alatti emeletes kőház, kerttel és melléképületekkel; Temető-utca 11. szám alatti kettősház 3—3 szobával és kerttel; Csere-utca 16. szám alatt nagy gyümölcskert 4 szobás házzal. Értekezhetni lehet: özv. dr. Valentsik Ferenczné Kossuth-utca 34. szám, hol butorok és porcellánművek is eladók.

Hirdetmény.

Vargyas község és a vargyasi bikatizes közbirtokosság tulajdonát képező mézskőbányákat 1. évi május 1-én d. u. 2 órakor 10 évi időtartamra hasznosbérbe adjuk.

Kikiáltási ár a 10 évre 15.000 leu. Árverési és szerződési feltételek a jegyzői irodán megtekinthetők.

Vargyas, 1922 április 16.

Felcser, jegyző. **Borbáth Dénes**, bíró.

Menekített ingóságokkal megrakott

magyarországi gyűjtővaggonom a legnagyobb rendben megérkezett.

Május hónap újabb gyűjtővaggonot indítok Brassóból—Budapestre és vissza

Budapestről—Brassóba kísérettel és biztosítással. Jelentkezéseket lehetőleg azonnal kérek.

Interurban **FEYÉR Á.** szállító, telefon 295 Brassó, Kapu-u. 34. sz.

Halló! Figyelem! Halló!

Alólirottak a n. é. városi és vidéki közönség szives tudomására hozzuk, hogy az **idény legjobb mintái megérkeztek; szobafestést művészi kivitelben**, a legkényesebb igényeknek is megfelelően, **divatos, tartós színekben**, úgy **butorok ujjafestését, fényezését, cimtáblák, üveg-táblák festését** (különlegesség), **kocsifényezést vállalunk.**

Árak tekintetében minden versenyen felül állunk!

Jelszavunk: Pontos kiszolgálás, jutányos árak!

Tisztelettel: **ZITZMANN és BUGL** Első odorhelui címfestő, mázoló, kocsifényező és szobafestő vállalata. :: ::

Május 14-én megnyílik

a városi közönség legolcsóbb és legkellemesebb szórakozóhelye, a

sétatéri kioszk,

ahol naponta frissen csapolt **AZUGAI SÖR**, **finom erdélyi borok**, hideg büffet, továbbá a jóhírű **Zillmann-féle cukrászsütemények**, fagyalt, jegeskávé kaphatók.

Tisztelettel: **A BÉRLŐK.**

Székely Selters-

savanyúviz

bérlője tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy a **KUT-REZELŐSÉG** Odorheiu—Székelyudvarhely, Andrei Muresan (Soly-mossy-utca) 15. sz. alatt van, hol úgy vaggon tétélekben, mint kicsinyben, rendelések felvételnek.

Tisztelettel: **DERZSY DÉNES**, bérlő.

Megérkeztek a nyári kalap-ujdonságok

melyek után átalakításokat is gyorsan és pontosan elvállalok. Állandóan rak-táron vannak: gyászkalapok és fátlyak, kalaphoz való anyagok, keztük, harisnyák, menyasszonyi fátlyak és koszorúk, előnyomatott kézimunkák, pamutok stb.

Kézimunkák előnyomatása a legújabb bécsi minták után.

Szives pártfogást kér:

ORDELT JÁNOS.

Tudja ön, hol lehet finom Kandia cukorkát kapni?

HIRSCH IGNÁCZ fűszer- és csemegekereskedésében a „MEDVÉHEZ.” Ott állandóan van mindenféle „KANDIA” cukorka és csokoládé-bonbon.

Üzletmegnyitás!

Van szerencsénk a t. közönség szives tudomására hozni, hogy f. évi április 1-én fióküzletünket **SEGESVÁR, KÓRHÁZ-U. 22. házszám** alatt újból megnyitottuk, hol a régi időkben ismert

Singer-varrógépek

és pedig a „The Singer Manufacturing Co. gyártmányok mindennemű varró-munkák végsére — újból kaphatók.

Részletfizetésre is szállítunk.

Allandó raktár összes gépalkatrészekből, továbbá olaj, tűk, szíjjak, cérnák és selymekben. Soc. pentru Comerciul cu Masini de cusut. Singer. Bourne & Co.

Mielőtt posztót, kangarn-szövetet vásárolna, tekintse meg a segesvári Zimmermann-Testvérek posztógyárosok lerakatát

Barcsay Károly

női- és férfidivat üzletében, hol minden szövet a gyári árban kapható.

Temetkezési intézetemben

érez, tölgy- és fenyőfa-koporsók nagy választékban. Halottszállításokat, temetéseket helyben és vidéken elismert jutányos és szolid áron eszközölök.

Kész hálószoba és konyhabutorok

állandóan kaphatók: **BURGHARDT GYŰFA** műasztalosnál Str. Vasile Alexandri (Tibád-u.) 7 sz.

NYÁRI UJDONSÁGOKAT

legolcsóbban vásárolhat

Hirsch Rudolf divatáru-üzletében,

hol nagy választékot talál:

férfi- és női gyapjusszövetekben, schweitz gradinokban, békebeli kiváló minőségű mosó árak, valódi szintartók, mosó kretonok és delinekben, seffirekben, vassnakban. Óriási választék férfikalapokban, harisnyákban, nyakkendőkben és gallérokban és keztükben, női és férfi esernyőkben, stb.